

Minister
Zdrowia

PLPR.050.39.2026.MP
Warszawa, 29 lipca 2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 18214 Pani Poseł Joanny Wichy w sprawie narastającego zagrożenia dla zdrowia i życia obywateli w związku z internetową sprzedażą nieprzebadanych substancji imitujących popularne leki stosowane w leczeniu otyłości, Minister Zdrowia uprzejmie przedstawia następujące stanowisko.

Problem internetowej sprzedaży nieprzebadanych substancji stanowi złożone zagadnienie obejmujące kwestie bezpieczeństwa zdrowotnego, ochrony konsumentów oraz funkcjonowania rynku farmaceutycznego. Ryzyko związane ze stosowaniem tego rodzaju produktów wynika z braku kontroli nad ich składem, dawkowaniem oraz jakością, co może prowadzić do wystąpienia poważnych działań niepożądanych, interakcji z innymi przyjmowanymi lekami, a także opóźnienia właściwej diagnostyki i leczenia. Nielegalna sprzedaż tego rodzaju substancji za pośrednictwem Internetu może ponadto sprzyjać wprowadzaniu konsumentów w błąd co do ich rzeczywistych właściwości i bezpieczeństwa stosowania oraz prowadzić do podejmowania decyzji zdrowotnych bez konsultacji z personelem medycznym.

Odpowiadając na pytanie pierwsze, Minister Zdrowia potwierdza, że informacje dotyczące nielegalnych preparatów oferowanych w Internecie docierają do Głównego Inspektora Farmaceutycznego, który sprawuje nadzór nad obrotem produktami leczniczymi. W tym miejscu należy wyjaśnić, że Główny Inspektor Farmaceutyczny wykonuje zadania określone w ustawie z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2026 r. poz. 612, z późn. zm.), dalej „u.p.f.” i podejmuje działania wyłącznie w granicach ustawowo przyznanych kompetencji. Państwowa Inspekcja Farmaceutyczna sprawuje nadzór nad legalnym obrotem produktami leczniczymi, obejmującym działalność wytwórców, importerów, hurtowni farmaceutycznych oraz aptek. Jednocześnie podejmowanie czynności wobec podmiotów prowadzących działalność poza legalnym łańcuchem dystrybucji produktów leczniczych, w szczególności czynności polegających na przeszukiwaniu lub zabezpieczaniu substancji, pozostaje poza właściwością organu.

Główny Inspektor Farmaceutyczny nie posiada również kompetencji do blokowania stron internetowych. W przypadku uzyskania informacji mogących wskazywać na podejrzenie popełnienia przestępstwa lub naruszenia przepisów pozostających we właściwości innych organów, informacje te są przekazywane właściwym jednostkom Policji i prokuratury. Od 2023 r. w sprawach dotyczących nielegalnych preparatów oferowanych w Internecie jako „odchudzające” Główny Inspektorat Farmaceutyczny skierował 17 zawiadomień do organów ścigania. W przypadkach otrzymania odmowy wszczęcia śledztwa lub dochodzenia wniesiono 5 zażaleń. W jednym przypadku postępowanie zakończyło się wydaniem decyzji nakazującej zaprzestanie prowadzenia reklamy niezgodnej z przepisami u.p.f.

W zakresie pytania drugiego Minister Zdrowia wskazuje, że Główny Inspektor Farmaceutyczny prowadzi stały monitoring mediów, obejmujący radio, telewizję, internet, media społecznościowe oraz reklamę zewnętrzną, pod kątem przestrzegania przepisów u.p.f. regulujących reklamę produktów leczniczych. W przypadku powzięcia informacji o materiałach mogących naruszać przepisy u.p.f. podejmowane są z urzędu czynności nadzorcze mające na celu ustalenie, czy istnieją podstawy do wszczęcia postępowania administracyjnego. Działania te mają charakter systemowy i prowadzone są zarówno z urzędu, jak i na podstawie sygnałów przekazywanych przez podmioty trzecie.

Należy jednocześnie podkreślić, że oznaczenie produktu jako przeznaczonego „wyłącznie do badań” lub „odczynnika chemicznego” nie wyłącza automatycznie możliwości podjęcia działań przez właściwe organy. W przypadkach, gdy sposób prezentowania produktu lub przekaz marketingowy przypisuje mu właściwości charakterystyczne dla produktów leczniczych albo sugeruje jego stosowanie w celach zdrowotnych, działania takie mogą podlegać ocenie na gruncie przepisów u.p.f., w tym przepisów regulujących reklamę produktów leczniczych.

Jednocześnie należy wskazać, że zgodnie z art. 130 u.p.f. przypisywanie produktowi wprowadzanemu do obrotu właściwości produktu leczniczego, pomimo że nie spełnia on wymogów określonych w ustawie, stanowi czyn zabroniony zagrożony karą grzywny. W latach 2024–2026 Główny Inspektor Farmaceutyczny prowadził czynności nadzorcze i postępowania administracyjne dotyczące czterech podmiotów prowadzących w Internecie reklamę lub reklamę i sprzedaż preparatów prezentowanych jako odpowiedniki produktów leczniczych stosowanych w leczeniu otyłości. W jednym przypadku postępowanie zakończyło się wydaniem decyzji nakazującej zaprzestanie prowadzenia reklamy niezgodnej z przepisami u.p.f. W pozostałych sprawach nie było podstaw do wszczęcia postępowania administracyjnego, m.in. z uwagi na zaprzestanie prowadzenia reklamy albo brak możliwości ustalenia podmiotu odpowiedzialnego za jej prowadzenie. Zgromadzony materiał został przekazany do dalszego wykorzystania, w tym pod kątem oceny prawnokarnej.

Odpowiadając na pytanie trzecie, Minister Zdrowia informuje, że w celu zwiększenia skuteczności działań w obszarze zwalczania przestępczości farmaceutycznej w Głównym Inspektoracie Farmaceutycznym utworzono stanowisko koordynujące współpracę z organami ścigania. Ponadto Główny Inspektor Farmaceutyczny zawarł porozumienia z Głównym Inspektorem Sanitarnym, Prezesem Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych oraz Rzecznikiem Praw Pacjenta

dotyczące współpracy w zakresie nadzoru i monitorowania rynku, przeciwdziałania pseudomedycynie i dezinformacji zdrowotnej, działań edukacyjnych i informacyjnych oraz analizowania możliwych rozwiązań prawnych służących ograniczeniu przypadków oferowania produktów niezgodnie z ich rzeczywistym przeznaczeniem, w szczególności produktów prezentowanych jako „do badań” lub „odczynniki chemiczne”.

Odnosząc się do przywołanego w interpelacji doświadczenia związanego z rynkiem tzw. dopalaczy, należy podkreślić, że problem internetowej sprzedaży nieprzebadanych substancji, w tym produktów imitujących produkty lecznicze, ma charakter wieloaspektowy. Obejmuje on kwestie bezpieczeństwa zdrowotnego, ochrony konsumentów oraz funkcjonowania rynku farmaceutycznego i pozostaje we właściwości kilku instytucji i organów nadzoru. Nie jest zatem możliwe skuteczne przeciwdziałanie temu zjawisku wyłącznie za pomocą działań podejmowanych w ramach działu administracji rządowej zdrowie. Wymaga ono skoordynowanej współpracy właściwych organów nadzoru i organów ścigania, z uwzględnieniem kompetencji każdego z tych organów.

Istotnym elementem przeciwdziałania omawianym zagrożeniom są również działania informacyjne i edukacyjne. Główny Inspektorat Farmaceutyczny wspólnie z Głównym Inspektorem Sanitarnym opublikował ostrzeżenie publiczne dotyczące nielegalnego obrotu syntetycznymi peptydami oferowanymi jako odczynniki chemiczne lub do badań. Opublikowano również wspólne ostrzeżenie Głównego Inspektora Farmaceutycznego i Prezesa Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych dotyczące zagrożeń związanych ze sfałszowanymi lekami stosowanymi w cukrzycy i chorobie otyłościowej. Ponadto realizowana jest kampania społeczna „Nie okradaj się ze zdrowia. Fałszywe leki to prawdziwe zagrożenie”, prowadzona wspólnie przez Ministerstwo Zdrowia, Główny Inspektorat Farmaceutyczny, Komendę Główną Policji oraz Polską Agencję Antydopingową.

W zakresie pytania czwartego Minister Zdrowia wskazuje, że prowadzi również działania informacyjne dotyczące produktów leczniczych, w ramach których uwzględniane są zagadnienia związane z prawidłowym zakupem leków oraz zwracaniem uwagi na zjawisko leków podrabianych. Jednocześnie analizowana jest potrzeba dalszego rozszerzania działań edukacyjnych odnoszących się do zagrożeń wynikających ze stosowania nieprzebadanych substancji oferowanych w Internecie jako produkty przeznaczone do badań lub odczynniki chemiczne.

Działania edukacyjne w zakresie promocji zdrowego stylu życia, prawidłowego żywienia oraz profilaktyki chorób związanych z nieprawidłowym odżywianiem realizowane są przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH – Państwowy Instytut Badawczy, w szczególności za pośrednictwem Narodowego Centrum Edukacji Żywnościowej. Obejmują one publikacje, materiały edukacyjne, poradniki oraz webinary upowszechniające aktualną wiedzę dotyczącą zasad zdrowego żywienia, aktywności fizycznej oraz profilaktyki chorób związanych z nieprawidłowym odżywianiem. Szczególny nacisk kładziony jest na działania służące przeciwdziałaniu nadwadze i otyłości. Działania te stanowią istotny element profilaktyki zdrowotnej oraz przeciwdziałania zjawisku sięgania po niesprawdzone i potencjalnie niebezpieczne substancje.

Mając na uwadze powyższe, należy podkreślić, że skuteczne przeciwdziałanie zjawisku dystrybucji nieprzebadanych substancji wymaga skoordynowanych działań o charakterze systemowym, obejmujących wzmacnianie nadzoru nad obrotem tego rodzaju produktami, współpracę międzyinstytucjonalną oraz dalszy rozwój działań edukacyjnych i informacyjnych służących zwiększaniu świadomości zdrowotnej społeczeństwa.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Katarzyna Kacperczyk
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/